

Besat af balletten

Kaj Rugholm er så fascineret af ballet at det har kostet ham en bil

Tekst:

Bente Just Rasmussen

Foto: Lars Juul

Kaj Rugholm er besat af ballet, så meget at Horsens-kunstneren på grund af sin lidenskab har måttet sælge sin gode bil for at skaffe penge til de hyppige besøg hos Det Kgl. Teaters balletdansere på Kgs. Nytorv i København. Bilen blev ofret, fordi balletoplevelserne for ham er vigtigere end at have en Saab i garagen.

- Jeg er tosset med ballet. Ja, jeg elsker balletten. Jeg må simpelthen med meget jævnlige mellemrum en tur til København for at se forestillingerne, opleve atmosfæren bag scenen, tale med danserne, tage en tur op i hejseværket med teknikerne og drikke kaffe med skrædderen. Og det koster selvfølgelig.

- Resultatet er blevet, at vi har solgt vores gode Saab og nu istedet kører i en dejlig, gammel skraldekasse af en Nissan-varevogn, forklarer 49-årige Kaj Rugholm, som bolden denne gang er »rullet til«.

- Men at Saab'en røg sig en tur, betyder egentlig ikke så meget. Min indstilling er, at oplevelser betyder mere end skinnende billak. Og bilen er nu omsat til togbilletter, færgebilletter, hotelovernatninger og Bellahøj Camping, hvor jeg også af og til overnatter, når jeg er i København.

Kaj Rugholms besættelse har varet i tre-fire år. Det startede nogle år tidligere med almindelig interesse for ballet og lyst til at formidle indtrykkene videre i kunsten. Men i de seneste år har det hele udviklet sig til en dyb fascination, hvor der ikke er plads til meget andet end balletten.

Fik ide til kompagniet

Det var Kaj Rugholm, som for et par år siden fik ideen til Horsens Balletkompagni, der som bekendt vakte furor over det ganske land, fordi ingen anede, hvem der stod bag disse kryptiske og hemmelighedsfulde initiativer fra Horsens Balletkompagni.

Først da afsløringen kom i

Bolden ruller

foråret, og Horsens Balletkompagni viste sig at bestå af en flok skulpturelle balletdansere i jern med syv personligheder som hjernetrusten bag, bredte et forklarelsens lys sig over dette Horsens Balletkompagni.

- Det var skægge dage. Igenem et års tid proklamerede vi arrangementer og forestillinger, sendte vin med balletkompagniets egen etiket og sendte et par rædselsfulde ballet-sokker til Poul Schlüter - blandt meget, meget andet. Og ingen kunne spore os. Men vi opnåede præcist det, vi ville. Vi fik alle de, der hørte om balletkompagniet, til at »danse ballet« - i bare iver efter at finde ud af, hvad alt dette var for noget.

Behov for frikvarter

Uanset alle de sjove påfund og det mildt sagt utraditionelle PR-arbejde for Horsens Balletkompagni, ligger der bag humoren en gravalvorlig og seriøs hensigt:

- Tiden er inde til, at vi mennesker trænger til at opleve noget smukt. Vi trænger til at holde fri fra alt det alvorlige, som præger verden i dag. Alvoren er der, og den skal vi ikke glemme. Men ind imellem må vi give os selv et frikvarter, give os lov til at opleve og tænke smukt, forklarer Kaj Rugholm.

- Og det er her, balletten kommer ind. Der hersker så mange fordomme omkring ballet. »Det gider vi ikke se«. »Det er for fint« osv...Men hvis folk blot giver sig selv chancen for at opleve balletten og være åben over for den,

er de - tro mig - solgt til stanglakrids.

- Ballet, især den klassiske dans, er rolig, enkel, graciøs og smuk. Det gælder også musikken, der tit er let tilgængelig for folk, som ellers ikke er så drevne udi den klassiske musik.

Har skabt samling

Det er altså denne kærlighed til ballet, der gang på gang driver Kaj Rugholm mod København. Og ind i mellem udflugterne lader han inspirationen derfra præge de skulpturer, han skaber i sit værksted i Egebjerg.

- Balletten er *motivet* for mig. Jeg laver skulpturerne, både danserne fanget i deres positioner, men også balletsko, et par fødder i bevægelse osv.

Kaj Rugholms skulpturer har netop været udstillet i Frederikshavn, men er nu vendt tilbage til Egebjerg, hvor blandt andet repræsentanter fra Århus amt netop har meldt sin ankomst for at kigge på Rugholm-værker forud for en kunstinvestering.

Faktisk har Kaj Rugholm igennem de sidste år skabt en stor samling omkring ballet. Han har masser af kongelige, slidte balletsko, litteratur og plakater om ballet, og nu også en smuk kjole, et af kostumerne fra den kongelige ballet, som han har været heldig at få fingre i. Og Rugholm erkender, at han er så opsat på at få kærligheden til ballet til at smitte, at han ikke er fremmed over for tanken om at lave en permanent udstilling af ballet-samlingen et eller andet sted i Horsens, hvor muligheden og lokaliteterne måtte vise sig.

En god iagttager

Lige nu er det imidlertid en mindre ombygning af værkstedet, der optager ham.

Han har brug for bedre arbejdsbetingelser til at skabe de kunstværker, vi alle sammen kender. Selvom det er balletmotiverne, der er Rugholms foretrukne, er det cyklerne, stolene osv., vi kender allermost. Men også et par helt dagligdags kaffekopper, samlet og parat til »at blive båret ud i køkkenet«, har han har formet i jern, der som bekendt er hans materiale.

- Ja, jeg er jo oprindelig ma-

skinarbejder, stod i lære i Studsgade i Århus, hvor jeg - på afstand - kendte luderne i gaden.

Der så jeg den del af samfundet, selvfølgelig en vis elendighed, men også et utroligt sammenhold i gaden. På et andet tidspunkt i mit liv, under militærtiden i livgarden, oplevede jeg den anden ende, miljøet og livet blandt godser og godsejere.

- Jeg er egentlig glad for at have oplevet flere niveauer af vores samfund. Det har givet mig en ballast og vist nok evnen til at være en god iagttager af alle de små ting, der sker omkring os.

Arbejde og fritid i et

For Rugholm går hverdagen omkring ham og kunsten i et. Det er svært af adskille tingene i arbejde og fritid. Men ind imellem tager han afsted, væk fra det hele.

- Tidligere har jeg hver sommer sejlet en halv snes dage med en kammerat, men det satte en diskusprolaps en stopper for. Den standsede også golfspillet, som jeg ellers var glad for. Til gengæld er min kone bidt af golfen. Og jeg har i hvert fald fundet ud af, at når konen begynder at spille golf, er det nødvendigt at investere i en mikrobølgeovn. For uden den fik jeg simpelthen ikke mad de dage, hvor hun glemmer alt andet til fordel for køllerne, siger Rugholm - og erkender, at han ikke er meget værd i et køkken.

Han lever ikke for at spise, spiser ikke engang for at blive mæt, men blot for at overleve. Mad interesserer ham med andre ord ikke en pind.

Det er for poppet!

Sammen med sin kone tager Kaj Rugholm til Skagen for at holde sommerferie. De skal besøge venner, nyde den friske luft og kigge udstillinger både i Nordjylland og Göteborg.

Men stå ved staffeliet og male i Skagen skal han bestemt ikke.

- Nej, ved du hvad. Lyset deroppe er smukt, og det nyder jeg som alle andre. Men at gå de gamle Skagensmalere i bedene lader jeg andre om. At tage til Skagen for at male i dag - det er alligevel for poppet, på én gang fnyser og griner Kaj Rugholm.